

VIJFENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR (Jaar B)

Eerste lezing: Uit het boek Wijsheid, 2, 12, 17-20.

De ongelovigen zeggen: Wij willen de vrome belagen; want hij is ons een ergernis, en is een aanklacht tegen onze lauwheid. Hij beschuldigt ons dat wij de wet niet onderhouden en verwijt ons onze tuchteloosheid. Laat ons eens zien of zijn woorden wel waar zijn en nemen we als proef op de som wat er gebeurt bij zijn dood. Want als de rechtvaardige een zoon van God is, zal God hem te hulp komen en hem bevrijden uit de greep van zijn vijand. Onderwerpen we hem aan een smadelijke proef om met foltering te achterhalen hoe zachtmoedig hij is en om ons te overtuigen van zijn verdraagzaamheid. Laten we hem veroordelen tot een schandelijke dood; naar eigen zeggen geniet hij immers bijzondere bescherming.

Tussenzang: Ps. 54 (53), 3-4, 5, 6, 8.

Antifoon: Toch is het God, die mij helpt,
de Heer die mijn leven bewaart.

God, sta mij bij met uw Naam,
kom voor mij op met uw macht.
Luister, o God, naar mijn bede,
hoor wat mijn mond U zegt.

Overmoedigen vallen mij aan,
brutaal staan zij mij naar het leven,
zonder te denken aan God.
Toch is het God, die mij helpt,
de Heer die mijn leven bewaart.

Vergeld mijn bestrijders hun slechtheid,
breng hen ten val in uw trouw.
Offeren zal ik U dan van harte,
prijzen, o Heer, uw weldadige Naam.

Tweede lezing: Uit de brief van de heilige apostel Jakobus, 3, 16 - 4, 3.

Broeders en zusters,

Waar naijver en eerezucht heersen, daar treft men ook onrust aan en allerlei minderwaardige praktijken. De wijsheid van omhoog is vóór alles rein, maar ook vredelievend, vriendelijk, altijd voor rede vatbaar, rijk aan barmhartigheid en vruchten van goede daden, onpartijdig en oprecht. Gerechtigheid is een vrucht van de vrede en slechts wie de vrede nastreven zullen haar oogsten. Waar komen bij u die vechtpartijen en ruzies vandaan? Toch alleen van uw eigen hartstochten die u niet met rust laten? Gij begeert dingen die gij niet kunt krijgen. Gij moordt en benijdt en gij kunt uw doel niet bereiken. Dan gaat gij vechten en strijden. Gij hebt niets omdat gij niet bidt. En als gij bidt krijgt ge het niet omdat gij verkeerd bidt, met de bedoeling namelijk om wat ge krijgt uit te geven voor uw boze lusten.

Alleluia: Lc. 19, 38.

Alleluia. Gezegend de Koning die komt in de Naam des Heren. Alleluia.

Uit het heilig Evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Marcus, 9, 30-37.

In die tijd gingen Jezus en zijn leerlingen weg van de berg en trokken Galilea door; maar Hij wilde niet dat iemand het te weten kwam, want Hij was bezig zijn leerlingen te onderrichten. Hij zeide hun: De Mensenzoon wordt overgeleverd in de handen der mensen en ze zullen Hem doden; maar drie dagen na zijn dood zal Hij weer opstaan. Zij begrepen die woorden wel niet maar schrokken ervoor terug Hem te ondervragen.

Zij kwamen in Kafarnaüm en, eenmaal thuis, ondervroeg Hij hen: Waar hebt ge onderweg over getwist? Maar zij zwegen, want ze hadden onderweg een woordenwisseling gehad over de vraag wie de grootste was. Toen zette Hij zich neer, riep de twaalf bij zich en zei tot hen: Als iemand de eerste wil zijn, zal hij de laatste van allen moeten wezen en de dienaar van allen. Hij nam een kind en zette het in hun midden; Hij omarmde het en sprak tot hen: Wie een kind als dit opneemt in mijn Naam neemt Mij op; en wie Mij opneemt neemt niet Mij op, maar Hem die Mij gezonden heeft.

Vijfentwintigste zondag van de tijd door het jaar B

CKK 539, 565, 600-605, 713: Christus, de gehoorzame Dienaar van God

CKK 786: "dienen" in Christus is "heersen"

CKK 1547, 1551: het ambtelijk priesterschap is dienst

CKK 2538-2540: de zonde van de afgunst

CKK 2302-2306: het bewaren van de vrede

CKK 539, 565, 600-605, 713: Christus, de gehoorzame Dienaar van God

CKK 539 De evangelisten wijzen op de heilzame betekenis van dit mysterieus gebeuren. Jezus is de nieuwe Adam, die waar de eerste Adam bezwaken is voor de bekoring, trouw gebleven is. Jezus vervult op volmaakte wijze de roeping van Israël: in tegenstelling tot hen die eertijds gedurende veertig jaar God tartten in de woestijn, 1 openbaart Christus zich als de dienaar Gods, die geheel gehoorzaam is aan de goddelijke wil. Daarin overwint Jezus de duivel: Hij heeft "de sterke gebonden" om hem zijn buit weer af te nemen. 2 De overwinning van Jezus op de verleider in de woestijn loopt vooruit op de overwinning van het lijden, de hoogste vorm van gehoorzaamheid van zijn kinderlijke liefde voor de Vader.

1) Vgl. Ps. 95, 10 Veertig jaren heeft dat geslacht mijn wrevel gaande gemaakt en Ik dacht: 'zij blijven een volk dat zwerfziek is in zijn hart: zij willen mijn wegen niet kennen!'

2) Vgl. Mc. 3, 27 Bovendien, niemand kan binnendringen in het huis van een sterke om zijn huisraad te roven, als hij niet eerst die sterke heeft gebonden. Dan pas kan hij zijn huis leeghalen.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=539>

YOUCAT 88 Waarom werd Jezus op de proef gesteld? Kon Hij eigenlijk wel echt op de proef gesteld worden?

Jezus was waarlijk mens, en daarom kon Hij op de proef gesteld worden. Jezus Christus is een Verlosser 'die met onze zwakheden kan meevoelen, juist omdat Hij, net als wij, in elk opzicht op de proef is gesteld, met dit verschil dat Hij niet vervallen is tot zonde' (Heb. 4, 15). 1

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 538-540.566

De bekoring van Jezus

De Evangelies spreken over een tijd van eenzaamheid van Jezus in de woestijn onmiddellijk na zijn doop door Johannes: "Gedreven door de Geest" naar de woestijn, verblijft Jezus daar veertig dagen zonder te eten; Hij leeft ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=88>

CKK 565 *Vanaf het begin van zijn openbaar leven, bij zijn doopsel, is Jezus de "Dienaar", geheel toegewijd aan het verlossende werk dat zijn vervulling zal vinden in het "doopsel" van zijn lijden.*

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=565>

CKK 600 Voor God is elk moment van de tijd actueel aanwezig. Hij stelt derhalve zijn eeuwig raadsbesluit van "voorbeschikking" vast en sluit daarbij het vrije antwoord van iedere mens op zijn genade in: "Inderdaad, zij hebben in deze stad samengespannen tegen uw heilige dienaar Jezus, die Gij gezalft hebt: zowel Herodes als Pontius Pilatus, tezamen met de heidenen en de stammen van Israël 1, om alles te doen wat uw hand en raadsbesluit tevoren bepaald had dat geschieden moest" (Hand. 4, 27-28). God heeft de handelingen die uit hun verblinding voortkwamen 2 3 4, toegelaten om zijn heilsplan te verwezenlijken. 5

1) Vgl. Ps. 2, 1-2 Waarom zijn de volken oproerig, gaan zinloos de natiën aan? ...

2) Vgl. Mt. 26, 54 Maar hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, die zeggen dat het zo gebeuren moet?

3) Vgl. Joh. 18, 36 Jezus antwoordde: "Mijn koningschap is niet van deze wereld. Zou mijn koningschap van deze wereld zijn, dan zouden mijn dienaars er wel voor gestreden hebben, dat Ik niet aan de Joden werd uitgeleverd. Mijn koningschap is evenwel niet van hier."

4) Vgl. Joh. 19, 11 Jezus antwoordde: "Ge zoudt volstrekt geen macht over Mij hebben, als u die niet van boven gegeven was. Daarom is de zonde van hem die Mij aan u heeft overgeleverd groter."

5) Vgl. Hand. 3, 17-18 Maar ik weet, broeders, dat gij in onwetendheid gehandeld hebt, evenals uw overheden.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=600>

YOUCAT 98 Heeft God de dood van zijn eigen Zoon gewild?

Dat Jezus een gewelddadige dood stierf, kwam niet door tragische uiterlijke omstandigheden. Jezus werd 'overeenkomstig Gods bedoeling en voorkennis uitgeleverd' (Hand. 2, 23). De hemelse Vader 'heeft Hem die de zonde niet kende voor ons één gemaakt met de zonde' (2 Kor. 5, 21), zodat wij, kinderen van de zonde en de dood, leven zouden hebben. Het offer dat God de Vader van zijn Zoon vroeg, was groot, maar even groot was de overgave van Christus: 'Wat moet Ik zeggen? Vader, laat dit ogenblik aan Mij voorbijgaan? Maar hiervoor ben Ik juist gekomen' (Joh. 12, 27). Er is een wederzijdse liefde, die stand hield tot het uiterste, aan het kruis. 1

Om ons te redden van de dood ondernam God iets wat riskant was: Hij bracht een 'medicijn van onsterfelijkheid' (Ignatius van Antiochië) binnen in onze wereld van de dood – zijn Zoon Jezus Christus. Vader en Zoon waren onafscheidelijk verbonden bij deze opdracht, zij waren bereid en verlangden diep uit liefde tot het uiterste te gaan voor de mensen. God wilde een ruil tot stand brengen, om ons voor altijd te redden. Hij wilde ons zijn eeuwige leven schenken, zodat wij delen in zijn vreugde, en Hij wilde ons sterven, onze vertwijfeling, onze verlatenheid, onze dood ondergaan, om alles met ons te delen. Om ons lief te hebben tot het einde toe en nog daarbovenuit. De dood van Christus is de wil van de Vader, maar die dood is niet zijn laatste woord. Sinds Christus voor ons gestorven is, kunnen wij onze dood inruilen tegen zijn leven.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 599-609.620

Jezus is "overgeleverd volgens Gods vastgestelde raadsbesluit"

De gewelddadige dood van Jezus is geen toeval geweest, vrucht van een ongelukkige samenloop van omstandigheden. Zijn dood hoort tot het mysterie van Gods heilsbeschikking, zoals Petrus vanaf zijn eerste Pinksterpreek de joden ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=98>

CKK 601 "Gestorven om onze zonden volgens de Schriften"

Dit goddelijk heilsplan dat zich door de terechtstelling van de "rechtvaardige dienstknecht" 1 2 zou voltrekken was tevoren in de Schrift aangekondigd als een mysterie van universele verlossing, d.w.z. van een vrijkoping, die de mensen verlost uit de slavernij van de zonde 3 4 . De heilige Paulus verkondigt in een geloofsbelijdenis die hij, naar hij zegt, "ontvangen" 5 heeft, dat "Christus gestorven is voor onze zonden *volgens de Schriften*" (1 Kor. 15, 3) 6 7 8 9 De verlossende dood van Jezus vervult in het bijzonder de profetie over de lijdende dienaar 10 11 . Jezus zelf heeft de zin van zijn leven en dood verduidelijkt in het licht van de lijdende dienaar 12 . Na zijn verrijzenis heeft Hij deze verklaring van de Schrift aan de leerlingen van Emmaüs gegeven 13 en vervolgens aan de apostelen zelf 14 .

- 1) Vgl. Jes. 53, 11 Omwille van het doorstane lijden zal hij het licht mogen zien en met kennis verzadigd worden. Mijn rechtvaardige dienstknecht zal velen rechtvaardig maken, doordat hij hun zonden draagt.
- 2) Vgl. Hand. 3, 14 Maar gij hebt de Heilige en Gerechte verloochend en als gunst de vrijlating van een moordenaar gevraagd.
- 3) Vgl. Jes. 53, 11-12 Omwille van het doorstane lijden zal hij het licht mogen zien en met kennis verzadigd worden. Mijn rechtvaardige dienstknecht zal velen rechtvaardig maken, doordat hij hun zonden draagt. ...
- 4) Vgl. Joh. 8, 34-36 Jezus antwoordde hun: "Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: al wie zonde doet, is slaaf van de zonde, ...
- 5) Vgl. 1 Kor. 15, 3 In de eerste plaats dan heb ik u overgeleverd wat ik ook zelf als overlevering heb ontvangen, namelijk dat Christus gestorven is voor onze zonden, volgens de Schriften,
- 6) Vgl. Hand. 3, 18 Maar wat God tevoren had aangekondigd bij monde van alle profeten, dat zijn Messias zou sterven, heeft Hij zo in vervulling doen gaan.
- 7) Vgl. Hand. 7, 52 Wie van de profeten zijn door uw vaders niet vervolgd? Gedood hebben ze hen die de komst aankondigden van de Rechtvaardige, wiens verraders en moordenaars gij nu geworden zijt,
- 8) Vgl. Hand. 13, 29 Toen ze alles hadden voltrokken wat over Hem geschreven staat, namen ze Hem van het kruishout en legden Hem in een graf.
- 9) Vgl. Hand. 26, 22-23 Met Gods hulp houd ik stand tot op deze dag en leg getuigenis af voor klein en groot. Ik zeg niets anders dan wat ook de profeten en Mozes hebben verklaard dat gebeuren zou, ...
- 10) Vgl. Jes. 53, 7-8 Hij werd gefolterd en diep vernederd, maar heeft zijn mond niet geopend, zoals een lam dat ter slachting geleid wordt. En, zoals een schaap dat stom is voor zijn scheerders, heeft hij zijn mond niet geopend. ...

11) Vgl. Hand. 8, 32-35 De schriftuurplaats die hij juist las was de volgende: Als een schaap werd Hij ter slachtbank geleid; en evenals een lam, stom tegen zijn scheerder, opende Hij zijn mond niet. ...

12) Vgl. Mt. 20, 28 zoals ook de Mensenzoon niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen.

13) Vgl. Lc. 24, 25-27 Nu sprak Hij tot hen: 'O onverstandigen, die zo traag van hart zijt in het geloof aan alles wat de profeten gezegd hebben! ...

14) Vgl. Lc. 24, 44-45 **GIJ ZIJT MIJN GETUIGEN**

Hij sprak tot hen: 'Dit zijn mijn woorden, die Ik tot u sprak, toen Ik nog bij u was: Alles wat over Mij geschreven staat in de Wet van Mozes, in de profeten en psalmen moet ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=601>

CKK 602 "God heeft Hem voor ons tot zonde gemaakt"

De heilige Petrus kan bijgevolg het apostolisch geloof in het goddelijk heilsplan zo formuleren: "Gij zijt verlost uit het zinloze bestaan, dat gij van uw vaderen hadt geërfd, door het kostbaar bloed van Christus, het lam zonder vlek of gebrek, dat uitverkoren was vóór de grondlegging der wereld, maar eerst op het einde der tijden is verschenen, om uwentwil" (1 Pt. 1, 18-20). De zonden van de mensen, die volgen op de erfzonde, worden bestraft door de dood 1 2 . Door zijn eigen Zoon het bestaan van een slaaf 3 , namelijk van een menselijke natuur die door de zonde gevallen is en overgeleverd is aan de dood 4 , te laten aannemen, "heeft God Hem voor ons tot zonde gemaakt, Hem die geen zonde heeft gekend, opdat wij door Hem Gods eigen heiligheid zouden worden" (2 Kor. 5, 21).

1) Vgl. Rom. 5, 12 **Zonde en genade: Adam en Christus**

Door een mens is de zonde in de wereld gekomen en met de zonde de dood en zo is de dood over alle mensen gekomen, aangezien allen gezondigd hebben.

2) Vgl. 1 Kor. 15, 56 De angel van de dood is de zonde, en de kracht van de zonde is de wet.

3) Vgl. Fil. 2, 7

Hij heeft zich van zichzelf ontdaan
en het bestaan van een slaaf aangenomen.
Hij is aan de mensen gelijk geworden.
En als mens verschenen

4) Vgl. Rom. 8, 3 Wat de wet niet vermocht, machteloos als ze was door het vlees, dat heeft God bewerkt door zijn Zoon te zenden in de gestalte van het vlees der zonde en ter wille van de zonde: Hij heeft in het vlees ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=602>

CKK 603 Jezus heeft de veroordeling niet gekend, als had Hij zelf gezondigd 1 . Maar in de verlossende liefde die Hem altijd met de Vader verenigde 2 , heeft Hij ons, toen wij door de zonde van God afgedwaald waren, aangenomen, zodat Hij in onze naam op het kruis kon zeggen: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" (Mc. 15, 34) 3 . Na zijn lot zo met dat van ons, zondaars, verbonden te hebben "heeft God zelfs zijn eigen Zoon niet gespaard, maar heeft Hij Hem voor ons allen overgeleverd" (Rom. 8, 32), opdat wij "met God verzoend zijn" door de dood van zijn Zoon (Rom. 5, 10).

1) Vgl. Joh. 8, 46 Wie van u kan aantonen dat Ik zonde gedaan heb? Als Ik waarheid spreek, waarom gelooft gij Mij dan niet?

2) Vgl. Joh. 8, 29 En Hij die Mij gezonden heeft, is met Mij; Hij heeft Mij niet alleen gelaten, omdat ik altijd doe wat Hem behaagt.

3) Vgl. Ps. 22, 1 Voor de koorleider. Op de wijze van 'de hinde van de dageraad'. Een psalm van David.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=603>

CKK 604 God neemt het initiatief bij de universele, verlossende liefde

Door zijn Zoon voor onze zonden over te leveren laat God zien dat zijn raadsbesluit aangaande ons een raadsbesluit van welwillende liefde is, die voorafgaat aan iedere verdienste van onze kant:

"Hierin bestaat de liefde: niet wij hebben God liefgehad, maar Hij heeft ons liefgehad, en Hij heeft zijn Zoon gezonden om door het offer van zijn leven onze zonden uit te wissen" (1 Joh. 4, 10) 1 . "God bewijst echter zijn liefde voor ons juist hierdoor, dat Christus voor ons is gestorven, toen wij nog zondaars waren" (Rom. 5, 8).

1) Vgl. 1 Joh. 4, 19 Wij hebben lief, omdat Hij ons het eerst heeft liefgehad.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=604>

CKK 605 Aan deze liefde die niemand uitsluit, heeft Jezus herinnerd aan het einde van de parabel van het verloren schaap: "Zo ook wil uw hemelse Vader niet dat een van deze kleinen verloren gaat" (Mt. 18, 14). Hij bevestigt hiermee "zijn leven te geven als losprijs voor velen" (Mt. 20, 28); deze laatste uitdrukking 'voor velen' houdt geen beperking in: zij stelt het geheel van de mensheid tegenover de unieke persoon van de Verlosser die zich overlevert om haar te redden 1 . De Kerk leert, in navolging van de apostelen 2 3 , dat Christus is gestorven voor alle mensen zonder uitzondering, "Er is geen mens, er is er geen geweest en er zal er ook geen zijn "voor wie Hij niet geleden heeft" 4.

1) Vgl. Rom. 5, 18-19 Dit betekent: een fout leidde tot veroordeling van allen, maar een goede daad leidde tot vrij spraak en leven voor allen. ...

2) Vgl. 2 Kor. 5, 15 En Hij is voor allen gestorven, opdat zij die leven niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem die ter wille van hen is gestorven en verrezen.

3) Vgl. 1 Joh. 2, 2 die al onze zonden goedmaakt, en niet alleen die van ons maar die van de hele wereld.

4) Synode van Quiercy, De libero arbitrio hominis et de praedestinatione, 4. vert uit Lat.

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=605>

CKK 786: "dienen" in Christus is "heersen"

CKK 786 Tenslotte deelt het Volk van God in de koninklijke functie van Christus. Christus oefent zijn koningschap uit door alle mensen tot zich te trekken door zijn dood en verrijzenis. 1 Christus, koning en heer van het heelal, is dienaar van allen geworden. Hij is "niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en zijn leven te geven als losprijs voor velen" (Mt. 20,28). Voor de Christen "is heersen. Hem dienen, 2 vooral "in de armen en de noodlijdenden in wie de kerk het beeld van haar arme en lijdende Stichter herkent. 3 Het Volk van God verwezenlijkt zijn "koninklijke waardigheid" door een leven overeenkomstig deze roeping: met Christus te dienen.

Allen immers die in Christus zijn herboren, worden door het teken van het kruis tot koningen gemaakt en door de zalving van de heilige Geest tot priesters gewijd. Alle van de Geest en inzicht vervulde christenen moeten dus beseffen dat zij, zonder deel te hebben aan deze bijzondere dienst van ons ambt, toch eveneens een koninklijke afkomst en een priesterlijke taak bezitten. Want wat is zo koninklijk als de menselijke geest die in onderwerping aan God heerst over het lichaam ? En wat is zo priesterlijk als aan de Heer een zuiver geweten te wijden en Hem vanaf het altaar van het hart reine gaven van godsvrucht aan te bieden? 4

1) Vgl. Joh. 12,32 "en wanneer Ik van de aarde zal zijn omhooggeheven, zal Ik allen tot Mij trekken."

2) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 36
Christus is gehoorzaam geworden tot de dood en daarom door de Vader hoog verheven , en zo is Hij binnengegaan in de heerlijkheid van zijn Koninkrijk. Hem is alles onderworpen, en eens zal Hij zichzelf en al het geschapene onderwerpen ...

3) e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 8. vert. uit Lat.
De enige Middelaar Christus heeft zijn heilige Kerk, de gemeenschap van geloof, hoop en liefde hier op aarde, als een zichtbaar geheel gevestigd, dat Hij voortdurend in stand houdt Mystici Corporis Christi, 14 en waardoor Hij aan allen ...

4) H. Paus Leo I de Grote, Sermones. 4,1, vert. Getijdenboek Lect. I,8,2.9

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=786>

YOUCAT 125 Wat is het unieke aan het volk van God?

De stichter van dit volk is God, de Vader. Zijn leider is Jezus Christus. Zijn krachtbron is de Heilige Geest. De toegangspoort tot het volk van God is de Doop. Zijn waarde is de vrijheid van de kinderen van God. Zijn wet is de liefde. Als dit volk God trouw blijft en eerst het rijk van God zoekt, verandert het de wereld. 1

Te midden van alle volkeren van de aarde is er één volk dat anders dan alle andere is. Het onderwerpt zich aan niemand dan God alleen. Het moet zijn als zout, dat smaak geeft; als zuurdeeg, dat alles doordringt; als licht, dat het duister verdrijft. Wie bij het volk van God hoort, loopt het gevaar openlijk in conflict te komen met mensen die Gods bestaan loochenen en zijn geboden verachten. In de vrijheid van de kinderen van God hoeven we echter niets te vrezen, zelfs de dood niet.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 781-786
"Voorzeker, in alle tijden en bij alle volken is een ieder die de Heer vreest en de gerechtigheid beoefent, aan God welgevallig. God heeft het echter behaagd de mensen niet afzonderlijk, zonder enig onderling verband, te heiligen en te redden, ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=125>

CKK 1547, 1551: het ambtelijk priesterschap is dienst

CKK 1547 Hoewel het ambtelijk of hiërarchisch priesterschap van bisschoppen en priesters en het gemeenschappelijk priesterschap van alle gelovigen beide "op hun eigen bijzondere wijze deelhebben aan het ene priesterschap van Christus", 1 verschillen zij toch wezenlijk van elkaar, terwijl zij tevens "op elkaar aangewezen zijn". 2 In welke zin? Terwijl het gemeenschappelijk priesterschap van de gelovigen zich verwezenlijkt door de ontplooiing van de doopgenade in een leven van geloof, hoop en liefde, een leven volgens de Geest, staat het ambtelijk priesterschap ten dienste van het gemeenschappelijk priesterschap en heeft het betrekking op de ontplooiing van de doopgenade van alle christenen. Het is één van de middelen waardoor Christus onophoudelijk zijn kerk opbouwt en bestuurt. Daarom ook wordt het overgedragen door een eigen sacrament, het Wijdingssacrament.

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 10. vert. uit Lat. Christus de Heer, de Hogepriester, genomen uit de mensen, heeft het nieuwe volk "gemaakt tot een koninkrijk van priesters voor zijn God en Vader" Openb. 1, 6. De gedoopten immers worden door de wedergeboorte en de zalving van ...

2) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 10. vert. uit Lat. Christus de Heer, de Hogepriester, genomen uit de mensen, heeft het nieuwe volk "gemaakt tot een koninkrijk van priesters voor zijn God en Vader" Openb. 1, 6. De gedoopten immers worden door de wedergeboorte en de zalving van ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1547>

YOUCAT 259 Waardoor onderscheidt het algemene priesterschap van alle gelovigen zich van het wijdingspriesterschap?

Door de Doop heeft Christus ons tot een rijk van 'priesters voor zijn God en Vader' (Openb. 1, 16) gemaakt. Door het algemene priesterschap is iedere Christen geroepen in naam van God in de wereld te werken en haar zegen en genade door te geven. Maar in de avondmaalszaal en bij de uitzending van de apostelen heeft Christus een aantal uitgerust met een heilige volmacht, tot dienst aan de gelovigen; die gewijde priesters vertegenwoordigen Christus als herder van zijn volk en als hoofd van zijn lichaam, de Kerk. 1

Hetzelfde woord, namelijk 'priester', voor twee verwante, maar 'naar wezen en niet alleen naar graad' 2 verschillende dingen, leidt vaak tot misverstanden. Enerzijds moeten wij vol vreugde vaststellen dat wij gedoopten allemaal priesters zijn omdat wij in Christus leven en deelhebben aan alles wat Hij is en doet. Waarom roepen wij dus niet permanent zegen af over deze wereld? Anderzijds moeten wij het geschenk van God aan zijn Kerk, de gewijde priesters, die de Heer zelf onder ons vertegenwoordigen, opnieuw ontdekken.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 1546-1553.1592
Twee wijzen van deelname aan het ene priesterschap van Christus

Christus, hogepriester en enige middelaar, heeft de kerk gemaakt "tot een koninklijk geslacht van priesters voor zijn God en Vader" Openb. 1, 6. Heel de gemeenschap van de gelovigen ...

2) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 10

Christus de Heer, de Hogepriester, genomen uit de mensen , heeft het nieuwe volk "gemaakt tot een koninkrijk van priesters voor zijn God en Vader" Openb. 1, 6 . De gedoopten immers worden door de wedergeboorte en de zalving van ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=259>

CKK 1551 Het Priesterschap is een *dienstwerk*. "Dit ambt, dat de Heer aan de herders van zijn volk heeft toevertrouwd, is een waarachtige *dienst*". 1 Het is geheel en al betrokken op Christus en op de mensen. Van Christus en zijn uniek priesterschap is het helemaal afhankelijk en het werd ingesteld ten gunste van de mensen en de gemeenschap van de Kerk. Het wijdingssacrament verleent "een gewijde macht" die geen andere is dan die van Christus. De uitoefening van dit gezag moet dus afgestemd worden op het voorbeeld van Christus, Hij die uit liefde de laatste is geworden en dienaar van allen. 2 3 "De Heer heeft duidelijk gezegd dat de zorg voor zijn kudde een bewijs is van liefde voor Hem". 4 5

1) 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk, Lumen Gentium (21 nov 1964), 24. vert. uit Lat. Als opvolgers van de apostelen ontvangen de bisschoppen van de Heer, aan wie alle macht is gegeven in de hemel en op aarde, de zending, alle volken te onderrichten en het Evangelie te verkondigen aan heel de schepping om zo ...

2) Vgl. Mc. 10, 43-45 Dit mag bij u niet het geval zijn; wie onder u groot wil worden, moet dienaar van u zijn, ...

3) Vgl. 1 Pt. 5, 3 Speelt niet de baas over hen die aan uw zorgen zijn toevertrouwd, maar toont u een voorbeeld voor de kudde.

4) H. Johannes Chrysostomos, Over het priesterschap, De sacerdotio. 2,4

5) Vgl. Joh. 21, 15-17. vert. uit Gr. **Petrus, de herder van de kudde**

Na het ontbijt zei Jezus tot Simon Petrus: "Simon, zoon van Johannes, hebt ge Mij meer lief dan dezen?" Hij antwoordde: "Ja Heer, Gij weet, dat ik U bemin." Jezus zei hem: "Weid mijn ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=1551>

CKK 2538-2540: de zonde van de afgunst

CKK 2538 Het tiende gebod eist dat men de *afgunst* uit het hart van de mens bant. Toen de profeet Natan koning David tot berouw wilde bewegen, vertelde hij hem de geschiedenis van een arme en rijke man: de arme bezat maar "een schaapje dat hij koesterde als zijn eigen kindje; de rijke bezat veel schapen en runderen, maar hij was afgunstig op de arme en nam hem zijn schaapje af. 1 De afgunst kan leiden tot de ergste misdrijven. 2 3 Uitgerekend door de afgunst van de duivel is de dood in de wereld gekomen (Wijsh. 2, 24):

Nu bevechten wij elkaar en het is de afgunst die ons wapens verstrekt tegen elkaar (...). Als allen zich er zo hardnekkig op toeleggen het lichaam van Christus te ondermijnen, waar gaan we dan naar toe? Wij zijn volop bezig Christus' lichaam te vernielen (...). Wij zeggen dat wij ledematen zijn van hetzelfde lichaam, maar we verscheuren elkaar, zoals de wilde dieren het zouden doen. 4

- 1) Vgl. 2 Sam. 12, 14 Maar omdat u door deze daad de vijanden van Jahwe reden tot lasteren heeft gegeven, zal wel het kind dat u geboren is moeten sterven.'
- 2) Vgl. Gen. 4, 3-7 Na verloop van tijd bracht Kain een offer aan Jahwe van de vrucht en van de grond. ...
- 3) Vgl. 1 Kon. 21, 1-29 Een tijd later gebeurde het volgende: Nabot de Jizreeliet bezat een wijngaard, gelegen te Jizreel, naast het paleis van Achab, de koning van Samaria. ...
- 4) H. Johannes Chrysostomos, Preken over de Tweede brief aan de Korintiërs, In epistulam II ad Corinthos. 2 Kor. 28, 3-4: PG 61, 588

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2538>

YOUCAT 466 Wat is afgunst en hoe kun je die bij jezelf bestrijden?

Afgunst is jaloezie en ergernis bij het zien van het welbevinden van anderen en de wens tot oneerlijke toe-eigening van datgene wat anderen hebben. Wie een ander iets slechts toewenst, begaat een zware zonde. Afgunst wordt minder sterk wanneer men probeert zich meer en meer te verheugen over de prestaties en de vermogens van anderen, wanneer men ook op Gods welwillende voorzienigheid durft te vertrouwen en het hart richt naar de ware rijkdom. Die bestaat eruit dat wij door de Heilige Geest ook nu al deelhebben aan God. 1

- 1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2538-2540.2553-2554

Het tiende gebod eist dat men de afgunst uit het hart van de mens bant. Toen de profeet Natan koning David tot berouw wilde bewegen, vertelde hij hem de geschiedenis van een arme en rijke man: de arme bezat ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=466>

CKK 2539 De afgunst is een hoofdondeugd. Zij duidt de droefheid aan die men ervaart bij het zien van andermans goed en een onbeheerst verlangen om zich dat desnoods onrechtmatig - toe te eigenen. Wanneer men uit afgunst de naaste zwaar kwaad toewenst, is het een doodzonde: De heilige Augustinus zag in de afgunst "de diabolische zonde bij uitstek". 1 2 "Uit afgunst komt voort de haat, de kwaadsprekerij, de laster, het leedvermaak vanwege het ongeluk van de naaste en het ongenoegen vanwege zijn voorspoed". 3

- 1) H. Augustinus, De disciplina Christiana. 7,7: PL 40, 673
- 2) H. Augustinus, Brieven, Epistulae. 108.3.8: PL 33, 410
- 3) H. Paus Gregorius de Grote, Moreel commentaar op (het boek) Job, Moralia in Job. 31,45: PL 76, 621

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2539>

CKK 2540 De afgunst is één van de vormen van de neerslachtigheid en dus een weigering van de naastenliefde; de christen moet er zich tegen verzetten door welwillendheid te betonen. Afgunst komt vaak voort uit hoogmoed. De christen moet zich oefenen om nederig te leven:

Wilt ge zien hoe God door u verheerlijkt wordt ? Wel, verheugt u in de vooruitgang van uw broeder, en zo zal God door u verheerlijkt worden. God zal geprezen worden, zo zal men zeggen, vanwege het feit dat zijn dienaar de afgunst heeft weten te overwinnen, door zijn vreugde te stellen in de verdiensten van de anderen. 1

1) H. Johannes Chrysostomos, Preken over de brief aan de Romeinen, In epistulam ad Romanos. 7,3: PG 60, 448

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2540>

CKK 2302-2306: het bewaren van de vrede

CKK 2302 De vrede

De Heer Jezus herinnert ons aan het gebod: "Gij zult niet doden" (Mt. 5, 21). Hij bidt hiermee om vrede voor het hart en veroordeelt de dodelijke gramschap en de haat als immoreel: *Gramschap* is een verlangen zich te wreken. "Wraakzucht omwille van het kwaad van iemand die men moet straffen, is ongeoorloofd". maar het is lovenswaardig een straf op te leggen "ter bestrijding van de ondeugd en het handhaven van de rechtsorde". 1 Als de gramschap zo ver gaat dat men bewust wenst zijn naaste te doden of zwaar te verwonden, dan is dit een ernstig vergrijp tegen de naastenliefde en betekent het een doodzonde: de Heer zegt: "Al wie vertoornd is op zijn broeder, zal strafbaar zijn voor het gerecht" (Mt. 5, 22).

1) H. Thomas van Aquino, Summa Theologiae. II-II,158,1 ad 3

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2302>

YOUCAT 396 Hoe gaat een christen om met boosheid?

Paulus zegt: 'Als u boos wordt, zondig dan niet: laat de zon niet ondergaan over uw boosheid' (Ef. 4, 26). 1

Boosheid is in eerste instantie een natuurlijke gemoedsaandoening, als reactie op ervaren onrechtvaardigheid. Wanneer boosheid echter verandert in haat en je je de naaste kwaad toewenst, ontstaat uit een normale gemoedstoestand een zware tekortkoming ten opzichte van de liefde. Elke ongecontroleerde woede, en vooral de wraaklust, is gericht tegen de vrede en vernietigt daarmee 'de rust van de orde'.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2302-2304

De vrede

De Heer Jezus herinnert ons aan het gebod: "Gij zult niet doden" Mt. 5, 21. Hij bidt hiermee om vrede voor het hart en veroordeelt de dodelijke gramschap en de haat als immoreel: Gramschap is een ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=396>

CKK 2303 De opzettelijk gewilde **haat** is in strijd met de liefde. De naaste haten is een zonde, wanneer men hem opzettelijk kwaad wenst te berokkenen. De naaste haten is een zware zonde,

wanneer men hem opzettelijk zwaar kwaad wil berokkenen. "Welnu ik zeg u: bemint uw vijanden en bidt voor wie u vervolgen, opdat gij kinderen moogt worden van uw vader in de hemel..." (Mt. 5,44-45).

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2303>

CKK 2304 *Vrede* is nodig om de eerbied voor het menselijk leven en de groei ervan mogelijk te maken. Vrede betekent niet slechts afwezigheid van oorlog en beperkt zich niet tot het in stand houden van het evenwicht tussen tegenovergestelde machtsblokken. Vrede op aarde kan niet tot stand komen zonder de bescherming van het persoonlijk eigendom, de vrije communicatie tussen de mensen, de eerbied voor de menselijke waardigheid van personen en volkeren, en van de toegewijde beoefening van de broederlijkheid. Zij is de 'tranquillitas ordinis', 1 'de rust van de orde'. Zij is het werk van de gerechtigheid 2 en de vrucht van de naastenliefde. 3

1) H. Augustinus, Civ. 19,13

2) Vgl. Jes 32, 17 En de gerechtigheid brengt vrede voort, rust en veiligheid zijn haar vruchten.

3) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 78. § 1-2

1. De vrede bestaat niet in het louter afwezig zijn van oorlog; hij beperkt zich niet tot alleen maar het scheppen van een evenwicht tussen krachten, die tegenover elkaar staan; hij is evenmin het resultaat van een despotische heerschappij; maar ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2304>

CKK 2305 De aardse vrede is beeld en vrucht van *de vrede van Christus*, de Messiaanse "vredevorst" (Jes. 9, 5). Door zijn bloed, op het kruis vergoten, heeft Hij "in zijn eigen vlees de vijandschap gedood" (Ef. 2, 16)). 1 Hij heeft de mensheid met God verzoend en van zijn kerk het sacrament van eenheid van de mensheid en van de vereniging met God gemaakt. "Hij is onze vrede" (Ef. 2,14). Hij heeft hen "die vrede stichten" zalig verklaard (Mt. 5,9).

1) Vgl. Kol. 1,20-22

om door Hem het heelal met zich te verzoenen

en vrede te stichten

door het bloed aan het kruis vergoten,

om alles in de hemelen

en op de aarde te verzoenen,

door Hem alleen. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2305>

YOUCAT 395 Wat is vrede?

Vrede is het gevolg van gerechtigheid en een teken van verwerkelijkte liefde. Waar vrede heerst, kan 'elk schepsel goed tot rust komen' (Thomas van Aquino). Aardse vrede is een weerspiegeling van de vrede van de Christus die hemel en aarde verzoend heeft. 1

Vrede is meer dan de afwezigheid van oorlog, meer ook dan een zorgvuldig uitgebalanceerd evenwicht van krachten ('afschrikkingsevenwicht'). In een vredestoestand kunnen mensen met hun

eerlijk verworven eigendom veilig leven en tot vrije uitwisseling met elkaar komen. Tijdens de vrede wordt de waardigheid en het zelfbeschikkingsrecht van het individu en van de volkeren gerespecteerd. Tijdens de vrede wordt het menselijke samenleven gekenmerkt door broederlijke solidariteit.

1) Catechismus-Compendium, Catechismus van de Katholieke Kerk (15 aug 1997), 2304-2305
Vrede is nodig om de eerbied voor het menselijk leven en de groei ervan mogelijk te maken. Vrede betekent niet slechts afwezigheid van oorlog en beperkt zich niet tot het in stand houden van het evenwicht tussen tegenovergestelde machtsblokken. ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=4005&al=395>

CKK 2306 Zij die afzien van gewapend geweld en bloedvergieten en bij de verdediging van de rechten van de mens hun toevlucht nemen tot verdedigingsmiddelen die binnen het bereik van de zwaksten liggen, getuigen op die manier van de evangelische liefde, mits dit kan geschieden zonder inbreuk te plegen op de rechten en verplichtingen van anderen of van de gemeenschap. Ze leggen op legitieme wijze getuigenis af van de ernstige fysieke en morele risico's, die het wapengeweld veroorzaakt met zijn verwoestingen en zijn doden. 1

1) Vgl. 2e Vaticaans Concilie, Constitutie, Over de Kerk in de wereld van deze tijd, Gaudium et Spes (7 dec 1965), 78. § 5

1. De vrede bestaat niet in het louter afwezig zijn van oorlog; hij beperkt zich niet tot alleen maar het scheppen van een evenwicht tussen krachten, die tegenover elkaar staan; hij is evenmin het resultaat van een despotische heerschappij; maar ...

<https://www.rkdocumenten.nl/rkdocs/index.php?mi=600&doc=1&al=2306>